

POSTANOWIENIE

Dnia 24 września 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Joanna Misztal-Konecka

w sprawie z powództwa V. B.V. w H.
przeciwko "G." spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w M.
o stwierdzenie nieważności, ewentualnie uchylenie uchwały,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 24 września 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 29 marca 2019 r., sygn. akt [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od "G." spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w M. na rzecz V. B.V. w H. kwotę 540 zł (pięćset czterdzieści złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

1. Wyrokiem z 29 marca 2019 r. Sąd Apelacyjny w (...), w sprawie z powództwa V. B.V. z siedzibą w H. przeciwko „G.” spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w M. o stwierdzenie nieważności uchwały, ewentualnie uchylenie uchwały, zmienił wyrok Sądu Okręgowego w W. z 26 stycznia 2017 r. w ten sposób, że: w punktach pierwszym i drugim stwierdził nieważność uchwały nr (...) Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników „G.” spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w M. z 15 lipca 2016 r.

w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż przez spółkę nieruchomości stanowiącej zabudowaną działkę nr (...)45/2 położoną w M., Gmina L., województwo (...), dla której Sąd Rejonowy w P. IV Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...), odpowiednio zmienił rozstrzygnięcie o kosztach procesu w postępowaniu przed Sądem pierwszej instancji oraz orzekł o kosztach postępowania apelacyjnego.

2. Od wyroku Sądu Apelacyjnego skargę kasacyjną wywiodła pozwana, wskazując na naruszenie art. 49 k.p.c., art. 55¹ k.p.c. oraz art. 4a pkt 4 ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych, art. 2 pkt 27e ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług i art. 5a pkt 4 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, art. 246 § 1 k.s.h. w zw. z art. 252 § 1 K.s.h.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

3. Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

4. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność

postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Nakładając na skarżących obowiązek wskazania i uzasadnienia oznaczonej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ustawodawca zmierzał do zagwarantowania, że skarga kasacyjna, nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń, będzie pełnić przypisane jej funkcje publicznoprawne. Ograniczenie przesłanek do czterech ma więc zapewnić, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne, a skarga kasacyjna nie stanie się instrumentem wykorzystywanym w każdej sprawie. Tak więc, nie w każdej sprawie, nawet w takiej, w której rozstrzygnięcie oparte jest na błędnej subsumpcji czy wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania, w przeciwnym razie Sąd Najwyższy stałby się wbrew obowiązującym regulacjom sądem trzeciej instancji. Nie jest rolą Sądu Najwyższego korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

5. Skarżąca we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powołała przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Podała, że skarga kasacyjna jest oczywiście zasadna z uwagi na kwalifikowane naruszenie art. 49 k.p.c. które wynika z tego, że w rozpoznaniu sprawy brał udział SSA M. K., który nie wyłączył się samodzielnie od orzekania w niniejszej sprawie, pomimo istnienia ku temu podstaw, co w konsekwencji doprowadziło do wydania błędnego wyroku. Skarżąca wskazała również, że SSA M. K. nie podpisał uzasadnienia zaskarżonego wyroku, choć był do tego zobowiązany zgodnie z art. 330 § 1 k.p.c.

W ocenie skarżącej, Sąd drugiej instancji ewidentnie naruszył też art. 55¹ k.c. przypisując nieruchomości w postaci zabudowanej działki gruntu położonej w M., gmina L., stanowiącej zwykły składnik majątku przedsiębiorstwa pozwanej, przymiot zorganizowanej części przedsiębiorstwa, podczas gdy z dokumentów, które stanowiły podstawę wyrokowania tego sądu nie wynika jakkolwiek forma zorganizowania.

6. Oczywista zasadność skargi kasacyjnej zachodzi wówczas, gdy z samej jej treści wynika w sposób jednoznaczny, że wskazane w skardze podstawy

zasługują na uwzględnienie. Oznacza to, że z argumentów przedstawionych we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, bez konieczności dokonywania pogłębionej analizy prawnej, wynika jaskrawa sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa niepodlegającymi różnej wykładni i niepozostawiającymi sądowi swobody oceny albo z podstawowymi zasadami orzekania obowiązującymi w demokratycznym państwie prawa. O ile bowiem do uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawy są usprawiedliwione, o tyle do przyjęcia skargi do rozpoznania niezbędna jest jej oczywista zasadność w wyżej przedstawionym rozumieniu. W orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazuje się również, że dla stwierdzenia, że w sprawie wystąpiła przesłanka z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. skarżący powinien wskazać konkretne, naruszone przez sąd przepisy, a także powinien przytoczyć odpowiednie argumenty wyjaśniające, dlaczego te przepisy zostały, jego zdaniem, w tak ewidentny sposób naruszone (np. postanowienie Sądu Najwyższego z 24 września 2013 r., III SK 4/13, niepubl.).

7. Skarga kasacyjna nie zawiera argumentów świadczących o występowaniu w sprawie tak rozumianej oczywistej zasadności.

Nie można uznać, że wypełnia przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wskazanie, że w powód był reprezentowany przez profesjonalnych pełnomocników z kancelarii [...]. - Kancelaria Radców Prawnych i Adwokatów Spółka komandytowa z siedzibą w W., a zgodnie z ogólnodostępnymi informacjami zamieszczonymi w Internecie, od listopada 2019 roku zasiadający w składzie Sądu SSA M. K. współpracuje z kancelarią pełnomocnika powoda na stanowisku *of counsel* i zachodziły wątpliwości co do bezstronności sędziego.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że wątpliwości co do bezstronności sędziego muszą istnieć obiektywnie i poddawać się zewnętrznej weryfikacji oraz ocenie, a nie być tylko subiektywnym przekonaniem strony nieopartym na okolicznościach sprawy (postanowienie Sądu Najwyższego z 11 stycznia 2012 r., III KK 214/11, OSNKW 2012/4/40 oraz wyrok Sądu Najwyższego z 21 marca 2018 r., V CSK 256/17, niepubl.). Wątpliwości co do bezstronnego orzekania przez sędziego uzasadniające jego wyłączenie nie mogą się opierać na argumentach o charakterze generalnym, zakładających jako pewnik, że układ

stosunków interpersonalnych sędziów sam w sobie wpływa na ich bezstronność i obiektywizm. Skarżąca nie podaje takich obiektywnie rozumianych okoliczności i ogranicza się do ogólnego podania, że SSA M. K. nawiązał współpracę z kancelarią reprezentującą powoda. Wskazać natomiast należy, że z analizy akt sprawy wynika, iż sprawa została w dniu 4 kwietnia 2018 r. przydzielona do referatu SSA M. D. (k. 339). Termin rozprawy został wyznaczony na dzień 17 maja 2018 r. W dniu 18 marca 2019 r. odbył się kolejny termin rozprawy, podczas którego do składu orzekającego wszedł SSA M. K. (k. 450). Zaskarżony wyrok został wydany w dniu 29 marca 2019 r. Powołując się na to, że w listopadzie 2019 r. SSA M. K. współpracował w kancelarią reprezentującą stronę powodową skarżąca odnosi się do okoliczności, która wystąpiła ponad siedem miesięcy po wydaniu przez Sąd Apelacyjny w (...) zaskarżonego wyroku. Poza własną subiektywną oceną skarżąca nie podała żadnych faktów mogących choćby uprawdopodobnić wątpliwości co do bezstronności wskazanego sędziego.

Nie może również świadczyć o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej to, że SSA M. K. nie podpisał uzasadnienia zaskarżonego wyroku. Bezsporne jest, że uzasadnienie wyroku z 29 marca 2019 nie zostało podpisane przez SSA M. K., z uwagi na jego odejście z zawodu i niepełnienie obowiązków orzeczniczych w dacie sporządzenia uzasadnienia wyroku. Jako osoba niepiastująca urzędu sędziego, nie mógł on w listopadzie 2019 r. podpisać uzasadnienia zaskarżonego wyroku. Fakt ten, wraz ze wskazaniem przyczyny niemożności złożenia podpisu, został, zgodnie z regulacją art. 330 § 1 k.p.c., zaznaczony przez sędziego przewodniczącego przy uzasadnieniu wyroku (k. 559).

O występowaniu przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. nie świadczy też wskazanie skarżącej na naruszenie art. 55¹ k.c. z uwagi na przypisanie nieruchomości w postaci zabudowanej działki gruntu położonej w M., przymiotu zorganizowanej części przedsiębiorstwa, podczas gdy z dokumentów, które stanowiły podstawę wyrokowania tego sądu nie wynika jakkolwiek forma zorganizowania. Uszło uwagi skarżącej, że zgodnie z art. 398³ § 3 k.p.c. podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów. Sąd Najwyższy jest związany dokonanymi przez sądy *meriti* ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia (art. 398¹³ § 2 k.p.c.).

Zawarty w art. 398³ § 3 k.p.c. zakaz oparcia skargi kasacyjnej na zarzutach dotyczących ustalenia faktów lub oceny dowodów oraz związanie Sądu Najwyższego ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia oznacza niedopuszczalność powoływania się przez skarżącego na wadliwość wyroku sądu drugiej instancji polegającą na ustaleniu faktów lub niewłaściwie przeprowadzonej ocenie dowodów również we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Przyjęcie oczywistej zasadności skargi w zakresie w niej wskazanym wymagałoby analizy dokumentów, które stanowiły podstawę wyrokowania Sądu drugiej instancji, co jest niedopuszczalne w postępowaniu kasacyjnym.

8. Mając to na względzie, Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, o kosztach orzekając na podstawie art. 98 w związku z art. 391 § 1, art. 398²¹ k.p.c. oraz w związku z § 8 pkt 22 i § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

jw